

Taula de Planificació Docent de Manifestacions bàsiques de la motricitat

La motricitat humana i les seves conductes motrius realitzen una polivalent relació amb els món que ens envolta, els altres i un mateix particularment rica. La activitat motriu no s'ha de tractar en unitats aïllades, que per sí mateixes no tenen sentit sinó que com tot discurs, són les unitats indivisibles les que li confereixen significat. És així com els humans hem anat generant les diverses manifestacions de la motricitat.

La matèria estudia, arran de les diverses manifestacions de la motricitat humana, les seves *accions -habilitats- motrius* observables així com les *capacitats perceptiva-motrius i sòciomotrius i llur relació amb les físicomotrius* que s'hi impliquen. Aquests són elements que constitueixen la motricitat humana i s'estudiaran arran d'un **enfocament sistèmic** (Castañer y Camerino, 1991, 2006; Martínez, 1986; Bertalanffy, 1979; Capra 2002) el qual ofereix una visió exhaustiva i didàctica de com es combinen les diverses capacitats i habilitats motrius a cada etapa evolutiva de la persona i en diverses manifestacions i contexts on la motricitat s'hi inscriu. Alhora, entendre aquest model ajudarà als futurs professionals a comprometre's amb una intervenció responsable, àmplia i integradora aplicable a qualsevol àmbit d'actuació,

Codi	102715		
Matèria	Manifestacions bàsiques de la motricitat		
Curs	2011-2012	Idioma	català
Crèdits		Crèdits ECTS	6
		Hores d'estudi	
Facultat	Infermeria		
Departament	Motricitat i el seu ensenyament (INEFC)		
Titulació	Grau en Fisioteràpia		
Tipologia	Mòdul 2. Formació específica		

Prerequisits
- Per a les sessions pràctiques de seminari dur roba còmoda per moure's
Corequisits
-

- Dades del coordinador, professor o professors:

PROFESSOR RESPONSABLE	Dra. Marta Castañer i Balcells
-----------------------	--------------------------------

Telèfon	973 736114		
Correu	mcastaner@inefc.es		
Ubicació del Despatx	INEFC	Horari de Consulta	DX de 11 a 13 h
PROFESSOR	Dra. Carlota Torrents Martín		

Telèfon	973 272022		
Correu	ctorrents@inefc.es		
Ubicació del Despatx	INEFC	Horari de Consulta	DX de 11 a 13 h
PROFESSOR	Dr. Oleguer Camerino Foguet		

Telèfon	973 736114		
Correu	ocamerino@inefc.es		
Ubicació del Despatx	INEFC	Horari de Consulta	DX de 11 a

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLARAN

Competències Transversals

-

Competències Específiques

Competències específiques

- Reconèixer els fonaments, estructures i funcions de les habilitats i patrons de la motricitat humana
- Classificar els principis de les manifestacions bàsiques de la motricitat i les teories implicades per a descriure'ls
- Analitzar els trets estructurals i funcionals de les manifestacions bàsiques de la motricitat
- Interpretar dades derivades de l'observació en relació amb la seva significació i relacionar-los amb les manifestacions bàsiques de la motricitat
- Aplicar els coneixements a les diferents situacions pràctiques en les manifestacions bàsiques de la motricitat

OBJECTIUS I CONTINGUTS

Objectius d'aprenentatge de la matèria / assignatura

Obtenir una *visió pluridisciplinària* de les principals interpretacions i tendències envers l'estudi i la pràctica de la motricitat humana.

Aprofundir en la comprensió teòrica com en l'elaboració de situacions pràctiques arran de *l'enfocament sistèmic* dels elements que constitueixen la motricitat humana:

-Aprofundir de manera teòrica i pràctica en els principals components de les *capacitats perceptiu-motrius* i *capacitats sòcio- motrius* i com s'influencien mútuament amb la incidència de les *físico-motrius*.

-Identificar les habilitats motrius bàsiques, específiques i especialitzades en cada manifestació motriu i saber com generar-ne de noves.

Adequar els objectius anteriors en la diversitat de contextos naturals mitjançant tècniques i eines d'intervenció en grup.

Continguts de la matèria / assignatura

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 1: L'ENFOCAMENT SISTÈMIC DE LA MOTRICITAT QUE INTEGRA CAPACITATS I HABILITATS MOTRIUS

Mòdul 1: Les diferents interpretacions al voltant de la motricitat

- 1.1) Interpretacions d'ordre evolucionista-involucionista
- 1.2) Interpretacions d'ordre neurològica i perceptiva
- 1.3) Interpretacions d'ordre cognoscitiva

Mòdul 2: L'enfocament global i sistèmic de la motricitat

- 2.1) Dimensions de la motricitat com a sistema intel·ligent
- 2.2) Les capacitats i les habilitats motrius des de la filogènia a l'ontogènia humana
- 2.3) La consecució d'una morfocinesi en funció de les Manifestacions Motrius

Mòdul 3: Elaboració de combinacions sistèmiques teòriques i pràctiques entre les capacitats perceptiu-motrius i les sòcio-motrius amb les físico-motrius i les habilitats motrius bàsiques, específiques i especialitzades.

Taula de Planificació Docent de Manifestacions bàsiques de la motricitat

- Mòdul 4: Revisió de les bases neurològico-evolutives de la motricitat
- 4.1) Aplicació de les capacitats motrius en els casos de lleugeres deficiències motrius
 - 4.2) Aplicació de les capacitats motrius en les diverses edats involutives
- Mòdul 5: Eines de intervenció com a professional en motricitat.
- 5.1) Principis pedagògics i de intervenció del professional
 - 5.2) Habilitats i eines de comunicació.
- Mòdul 6: Eines de valoració i avaluació de la motricitat
- 6.1) Mètodes d'observació de trets i situacions motrius
 - 6.2) Anàlisi de dades qualitatives i quantitatives d'aspecte motrius observats.

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 2: LES CAPACITATS PERCEPTIU-MOTRIUS I SÒCIOMOTRIUS

- Mòdul 7: La corporalitat i la somatognòsia
- 7.1) Contextualització al voltant de la corporalitat humana. Esquema; Imatge i Consciència corporal.
 - 7.2) L'Activitat tònico-postural ortoestàtica
 - 7.3) Tonicitat muscular. Postura corporal. Relaxació i respiració
- Mòdul 8: L'espacialitat, la temporalitat i la exteroognòsia
- 8.1) L'espacialitat, la temporalitat i la exteroognòsia
 - 8.2) L'hemidominància corporal i la lateralització específica
 - 8.3) L'orientació, estructura i organització temporal de les accions motrius
- Mòdul 9: La interacció i comunicació motriu
- 9.1) La interacció en el món social i en el món objectual
 - 9.2) Tècniques d'expressió corporal i dansa per comprendre millor la corporalitat i la interacció motriu
 - 9.3) Les capacitats d'ordre intern: La imaginació. La fantasia i la simbolització de les manifestacions motrius.
 - 9.4) Les capacitats d'ordre extern: La creativitat i l'expressivitat en les accions i les manifestacions motrius.
- Mòdul 10: La interrelació de les capacitats perceptives, sòciomotrius i físicomotrius: Dissenys finals, Camps i eines de intervenció.

METODOLOGIA

Activitats de treball presencial (a l'aula)	Activitats de treball no presencial (fora de l'aula)	
	Dirigides	Autònomes
<ul style="list-style-type: none"> • Exposició professor • Exposició de l'estudiant: individual o en grup • Debats (seminaris, Grups de discussió, etc.) • Treball en grup • Simulacions (<i>roleplaying</i>) • Examen 	<ul style="list-style-type: none"> • Estudi de casos • Lectures orientades • Treballs individuals o d'equip 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectures • Estudi personal: preparació • Exàmens, organització dels apunts i/o material • Cerca d'informació

Sessió (data)	Metodologia	Activitat	HTP	HTNP*	Valor Avaluació
				*	

Taula de Planificació Docent de Manifestacions bàsiques de la motricitat

1	Exposició del professor.	Presentació de l'assignatura i del treball de curs	2	0	
2	Exposició dels temes 1 i 2	Pràctica 1 i 2	2	0	5%
3	Sessió no presencial Debat	Debat sobre els articles llegits	0	2	10%
...
20	Prova d'avaluació Final	Realització de la prova	1	0	65%

**HTP: Hores treball Presencial. HTNP: Hores de treball no presencial(de l'alumne fora de l'aula)

Graella per omplir:

Sessió (data)	Metodologia	Activitat	HTP	HTNP**	Valor Avaluació
1 MC	Exposició professor Mòdul 1.	Preavaluació coneixements lectures	2	3	
2 CT	Mòdul 9. La interacció i la comunicació motriu.9.1) CT	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2	3	
3 MC	Exposició professor. Debat Mòdul 1 i 2	Anàlisi casos i lectures	2	3	
4 CT	Mòdul 9. La interacció i la comunicació motriu. 9.2)	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2	3	
5 MC	Exposició professor Mòdul 2 Activitats de grup	Anàlisi lectures	2	3	
6 CT	Mòdul 9. La interacció i la comunicació motriu .9.3)	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2	3	
7 MC	Exposició professor i treball de grup Mòdul 3	Elaboració de materials	2	3	
8 CT	Mòdul 9. La interacció i la comunicació motriu .9.4)	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2	3	
9 MC	Exposició professor i treball de grup Mòdul 4	Elaboració de materials	2	5 h	
10 CT	Mòdul 7: La corporalitat i la somatognòsia. 7.2)	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2	3	
11 MC	Exposició professor i discussió de grup Mòdul 7	Articles i anàlisi de casos	2	3	
12 CT	Mòdul 7: La corporalitat i la somatognòsia. 7.3)	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2	3	
13 MC	Exposició professor i activitats Mòdul 7 i 8	Dinàmiques de grup	2	3	
14 CT	Mòdul 7: La corporalitat i la somatognòsia. 7.1)	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2	3	
15 MC	Exposició professor i resolució de casos Mòdul 8	Anàlisi de casos	2		10%
16 CT		Sessió pràctica Avaluació	2		20%

Taula de Planificació Docent de Manifestacions bàsiques de la motricitat

17	MC	Avaluació		2		15%
18	OC	Mòdul 5	Sessió pràctica	2	3	
19	OC	Exposició professor Mòdul 5		2	3	
20	OC		Sessió pràctica	2	3	
21	OC	Exposició professor Mòdul 5		2	3	
22	OC		Sessió pràctica	2	3	
23	OC	Exposició professor Mòdul 6		2	3	
24	OC		Sessió pràctica	2	3	
25	OC	Exposició professor Mòdul 6		2	3	
26	OC		Sessió pràctica	2	3	
27	OC	Exposició professor Mòdul 10		2	3	
28			Sessió pràctica avaluadora	2		20%
29		Examen		2		15%
30			Sessió pràctica avaluadora	2		20%

Podeu afegir-hi les que necessiteu.

***HTP: Hores treball Presencial. HTNP: Hores de treball no presencial*

Resum hores de treball de l'estudiant Avaluació		
Sessions teòriques presencials	26 h	
Sessions pràctiques	26 h	
Cerca i lectura de bibliografia especialitzada	12 h	10%
Estudi de casos i resolució de problemes	12 h	20%
Avaluació teòrica	4 h	30%
Avaluació pràctica		40%
Altres requisits d'avaluació		
REQUERIMENT BÀSIC: Assistir al 80% de les sessions presencials.		

BIBLIOGRAFIA I RECURSOS

Ajuriaguerra, J. (1973). Manual de psiquiatria infantil. Barcelona: Toray Masson.

Taula de Planificació Docent de Manifestacions bàsiques de la motricitat

- Arnaud, P. Broyer, G. (1985). *La psychopédagogie des activités physiques et sportives*. Toulouse:Privat.
- Ayuste, A. (1997). Pedagogía crítica y modernidad. *Cuadernos de Pedagogía*, 254. (80-85).
- Bachéele, T.R. (2000). *Essentials of strength training and conditioning*. Canadá: Human Kinetics.
- Beighton PH. (1989). *Hypermobility of joints*. Berlín: Springer Verlag,
- Bertalanffy, L. Ross, W y Weinberg, G.M. (1978). *Tendencias en la teoría general de sistemas*. Madrid: Alianza Universidad.
- Bertalanffy, L. (1979). *Perspectivas en la teoría general de sistemas*. Madrid: Alianza Universidad.
- Blázquez, D. (2001). *La Educación Física*. Barcelona: INDE.
- Blázquez, D. Y Sebastiani. E. M. (2010). *Enseñar por competencias en educación física*. Barcelona: INDE.
- Bouchard, C. (1993). *Physical activity, fitness and health consensus*. Canadá: Human Kinetics.
- Brito, L. (1996). *Educación física y recreación*. México: Edamex.
- Bulbena A y otros (1992). Clinical assessment of hypermobility of joints: assembling criteria. *J Rheumatol* 19:115-122.
- Camerino, O. (2001). La práctica de las actividades físicas en la sociedad actual: implicaciones pedagógicas. En Vázquez, B. (Coord.). (2001). *Bases educativas de la actividad física y el deporte*. Madrid: Síntesis.
- Camerino, O y Castañer, M. (2001). De la renovación pedagógica a un enfoque global sistémico de la educación física. En Vázquez, B. (Coord.). *Bases educativas de la actividad física y el deporte*. Madrid: Síntesis.
- Capra, F. (2002). *La trama de la vida*. Barcelona: Anagrama.
- Cardona, J. (Dir.) (2000). *Modelos de innovación educativa en la educación física*. Madrid: UNED.
- Castañer, M. y Camerino, O (2006): *Manifestaciones Básicas de la Motricidad. Colección Motriu*. Lleida: INEFC i Serveis de Publicacions de la Universitat de Lleida.
- Castañer, M. y Camerino, O (1992), 3ª Edición 1996: *Unidades Didácticas Para Primaria*. Barcelona: Inde
- Castañer, M; Torrents, C; Anguera, M.T; Dinušová, & Jonsson, G.M. (2009): Identifying and analyzing motor skill responses in body movement and dance. *Behavior Research Methods*. 41 (3), 857-867.
- Castañer, M. y Camerino, O. (2010): La estructura espacio-temporal, equilibrio y coordinación. En Camerino, O y Castañer, M.: *Guías ESO. Educación Física*. (57 páginas). Barcelona: Praxis. On line (www.guiasenseñanzasmedias.es) ISBN 1988-7795.
- Castañer, M. y Camerino, O. (2010): Generando nuevas habilidades motrices II. En Camerino, O y Castañer, M.: *Guías ESO. Educación Física*. (46 páginas). Barcelona: Praxis. On line (www.guiasenseñanzasmedias.es) ISBN 1988-7795.
- Cratty, B.J. (1986): *Perceptual and motor development in infants and children*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Da Fonseca, V. (1981): *Psicomotricidade*. Lisboa: Notícias.
- Da Fonseca, V. (1981): *Uma introdução às dificuldades de aprendizagem*. Lisboa: Notícias.
- Da Fonseca, V. (1987): Gerontomotricidad: una aproximación al concepto de retrogénesis psicomotora. *Citap*. 25. (57-68).
- Da Fonseca, V. (1996): *Estudio y génesis de la Psicomotricidad*. Barcelona: INDE.
- Gallahue, D. (1987): *Development of physical education for today's elementary school children*. New York: Macmillan.
- Gallahue, D, Cleland-Donnelly, F. (2003): *Development of physical education for all children*. Human Kinetics.
- Le Boulch, J. (2001): *El cuerpo en la escuela en el siglo XXI*. Barcelona: INDE
- Martínez, M. (1986): *Inteligencia y educación*. Barcelona: PPU.
- Martínez, M. (1989): *Comportamiento humano, nuevos métodos de investigación*. México: Trillas.
- Parlebás, P. (1976): *Activités physiques et éducation motrice*. París: E.P.S.
- Parlebas, P. (1989): *Perspectivas para una educación física moderna*. Málaga: Unisport.
- Piaget, J. (1978): *La equilibración de las estructuras cognitivas*. Madrid: Siglo XXI.
- Rigal, R. (1987): *Motricidad humana. Fundamentos y aplicaciones pedagógicas*. Madrid: Pila

Taula de Planificació Docent de Manifestacions bàsiques de la motricitat

Teleña.

Torrents, C; Castañer, M; Dinušová, M; Anguera, M.T. (2010): Discovering new ways of moving: Observational analysis of motor creativity while dancing contact improvisation and the influence of the partner. *Journal of Creative Behavior*. 44(1), 45-62